

Evangelia urmării lui Hristos

“Trebuie să-L mărturisim pe Hristos cu trup și suflet, pentru că omul este făcut din trup și suflet; omul întreg trebuie să-L mărturisească pe Cel care a venit să-l mântuiască întreg”. „Cel ce iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine”. Aceste stranii cuvinte nu pot fi rostite decât de cineva care are mai multă grijă de viața noastră decât înșiși tatăl și mama care ne-au născut. Doar cineva care ne iubește mai mult decât ne iubesc ei poate îndrăzni să spună una ca asta. Cineva care îi iubește pe copiii noștri mai mult decât suntem noi înșine în stare să-i iubim.

Tatăl și mama ne-au născut numai pentru viața aceasta trecătoare, pe când Acela ne dă naștere întru viața veșnică. Părinții ne nasc spre durere și umilință, Acela spre veșnică bucurie și slavă. Părinții noștri, ca să ne dea ceva, de la El iau. Ei ne pregătesc mâncare, El ne dă suflarea vieții. Ce-i mai de trebuință? Mâncarea sau răsuflarea? Părinții ne fac îmbrăcăminte, iar El ne-a dat inima. Ce-i mai de seamă: haina sau inima? El este Cel care ne-a adus pe lume; tatăl și mama sunt doar poarta prin care ne-a adus. Cine face mai mult pentru noi? Cel care ne aduce într-o casă ori ușa pe care intrăm?

Domnul, firește, nu înlătură dragostea pe care o datorăm părinților și tuturor celor de aproape ai noștri; doar El Insuși ne-a poruncit această dragoste! El Insuși Si-a arătat dragostea pentru Sfânta Lui mamă, chiar pe Cruce fiind, când a încredințat-o ucenicului iubit, spre a-i fi Ioan fiu în locul Său. Aici însă Hristos vorbește pentru vremurile de prigoană și suferințe ce îi așteaptă pe apostolii Săi.

Tatăl și mama se vor înfricoșa; fiul și fiica se vor înfricoșa. „Leapădă-te de Hristos”, îi vor spune, „rămâi cu noi, nu pleca de acasă! Fii ca toată lumea, lasă credința asta nouă, care te ia de la noi și te duce poate la moarte! Ce-o să ne facem noi atunci? Or sa ne bată, or să ne chinuiească, or să ne lase să răbdăm de foame, poate chiar or să ne ucidă. Pentru asta te-am născut noi”, vor spune mama și tata, „ca să pătimim din cauza ta acum, la bătrânețe?”. Fiul și fiica îți vor cere socoteală că i-ai născut ca să ajungă de băjocură, ca să fie disprețuiți, prigoniți și uciși. „Lasă pe Hristos, stai cu noi, să trăim cu toții în pace”.

În astfel de clipe hotărâtoare, ucenicul trebuie să aleagă. Hristos sau părinții? Hristos sau copiii? De hotărârea aceasta depinde întreaga lui veșnicie, și nu numai a lui, ci și a rudelor lui. Nu este alegere mai dureroasă decât aceasta! Si n-o poți lua acum pe un drum, și maine pe altul. Nu poți să-ți rupi inima în două; trebuie s-o pui întreagă ori pe un talger, ori pe celălalt. Dacă te închini lui Hristos, îi scapi și pe ai tăi și te scapi și pe tine.

Dacă te închini tatălui, sau mamei, sau fiului, sau fiicei tale, e lucru sigur că ai să-i pierzi și ei și pe tine. Pentru că oricine tăgăduiește pe Hristos în fața lumii, îl va tăgădui și pe el Hristos la înfricoșata Judecată în fața Tatălui Ceresc și a armilor de îngeri și sfinți. Sfântul Isidor Pelusiotul i-a

scris lui Filotei, care suferea pentru ca el nu izbutise să intre în înalta societate după care tânjea: „Slava în viața aceasta e mai neînsemnată decât pânda de păianjen, mai deșarta ca visul; ridică-ti așadar mintea spre ceea ce are mai mare însemnatate, și se va liniști mahnitul tău suflet. Cine umblă după două slăviri, nu dobândește nici una. Le poate însă dobândi pe amândouă, dacă pe una singură o caută, și anume pe cea cerească. Așadar, dacă voiești cinstire, caut-o pe cea dumnezeiască, din cer, de unde poate să-ți vină apoi și cea de pe pământ.” (Scrisoarea V, p. 152)

Domnul le-a spus pe fața apostolilor că este grea clipa hotărârii. Si a adăugat: „Dușmanii omului, casnicii lui”.

Adică: familia, care mai mult decât oricine altcineva pe lume, va vrea să-l oprească pe ucenicul lui Hristos de la urmarea Lui și, mai mult decât oricine altcineva pe lume, îl va osândi pentru că urmează lui Hristos. Cu adevărat, nu vrăjmașii ne leagă pe noi de lumea aceasta, ci cei pe care-i iubim; nu străinii, ci ai noștri. Ca să facă mai ușoară clipa despărțirii, și ca să despovăreze cugetul celor ce lasă pentru El casa lor, Domnul le spune dinainte să fie fără nici o grijă, cum sunt vrăbiile. Să nu se îngrijoreze cei ce-L urmează pe El despre cine îi va hrăni și-i va îmbrăca în lipsa lor pe cei dragi. Aceștia vor fi îmbrăcați și hrăniți de Cel ce hrănește și îmbracă și păsările cerului. Însă „tată și mamă, fii și fiice” au aici un înțeles ascuns. Prin „tată” și „mamă” se înțeleg deasemenea și învățătorii și îndrumătorii noștri care, prin învățătura lor mincinoasă, izvodesc în noi un duh potrivnic lui Hristos și Evangheliei. Aceștia ne învață înțelepciunea pământului, cea care slujește mai mult trupul decât sufletul, cea care ne desparte de Hristos și ne robește lumii. Câtă vreme nu îl cunoaștem pe Hristos, ne uităm la acești îndrumători ai noștri ca la niște idoli; și, fie că-i ascultăm prin viu grai, fie că le citim cărțile, le dăm dragostea noastră, cinstirea noastră, respectul nostru; ne închinăm lor în adâncul inimii. Iar cine îi iubește pe ei mai mult decât pe Hristos nu este vrednic de Hristos.

Prin „fii” și „fiice” avem să înțelegem, după înțelesul dinlăuntru, faptele noastre, lucrurile noastre, cărțile noastre, într-un cuvânt, tot ceea ce cu mândrie socotim a fi rodul minții sau al mâinilor noastre, în aceste produse ale noastre stă toată inima noastră, dragostea noastră, fala noastră. Dar ce sunt toate aceste lucruri pe lângă Hristos? Zdrețe de fum în fata soarelui! Pulbere a vremii lângă marmura veșniciei! Prin „cruce”, trebuie să înțelegem mai

întâi ceea ce ne înfățișează cuvintele dinainte: despărțirea de tată și de mamă, de fiu și de fiică, de rude, de prieteni și de învățători, și de toate lucrurile noastre. Crucea e suferință. Despărțirea doare. Prin „cruce” trebuie, deasemenea, să înțelegem toate chinurile și durerile pe care are să le întâmpine în drumul său cel ce-L urmează pe Hristos. Dragostea adevărată are nevoie de jertfă ca să se aprindă și mai tare; bolnavul are nevoie de o doctorie amară ca să se facă bine.

Nimeni nu urmează lui Hristos fără să întâmpine în calea sa suferințe, chinuri, agonie – și crucea fiecăruia este altfel. De aceea spune Domnul că fiecare trebuie să își ia crucea sa. Încă mai trebuie să înțelegem prin cruce nu numai chinul și durerile ce se abat din afară asupra omului, ci și chinul și durerea pe care le încearcă omul când se desparte de sine însuși: de omul său cel vechi, de obiceiurile sale păcătoase, de patimile sale, de trupul sau.

Aceasta este una din crucele cele mai grele, și nu poate fi purtată fără ajutorul lui Dumnezeu și fără mare dragoste de Hristos. Dar este o cruce care trebuie luată cu orice preț pe umeri. Pentru că zice Domnul puțin mai departe: „Cine ține la viața lui o va pierde, iar cine-și pierde viața lui pentru Mine o va găsi” (Matei 10, 39).

Adică: cine-și ține cu îndârjire sufletul său cel vechi, pângărit de păcate și sleit de patimi, negreșit îl va pierde, pentru că nimic necurat nu poate intra înaintea feței lui Dumnezeu. Iar cine își pierde sufletul cel vechi, care se leapădă de el și îl taie de la sine pentru Hristos – pentru nașterea sa cea nouă, pentru înnoirea sa, pentru omul cel nou și pentru sufletul cel nou – îl va afla; va afla acest suflet nou, de o sută de ori mai strălucitor și mai bogat decât cel vechi. Si tot astfel, cel care renunță la tatăl sau la mama sa pământescă, sau la surorii sau la frați, sau la soția sau la copii, înșutit va primi. Prin „cruce” mai trebuie, în sfârșit, să înțelegem neprețuita și de-viață-dătătoare Crucea lui Hristos. Nu lăsăm deoparte o cruce pământescă, o suferință, ca să o schimbăm cu alta asemănătoare. Luăm Crucea lui Hristos: necazuri, durere, suferință, pentru curățarea de păcat, pentru înnoirea sufletelor noastre, pentru viața veșnică.

Este ceea ce spune Apostolul Pavel despre Crucea Mântuitorului: „Iar mie, să nu-mi fie a mă lăuda, decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine, și eu într-o lume” (Galateni 6, 14). Pentru purtătorul de Crucea lui Hristos, lumea a murit, și el a murit lumii; a murit lumii și e viu în Dumnezeu. Nu-i de mirare că această cruce le este unora sminteală iar altora nebulie (cf. Corinteni 1, 23).

Oamenii cu suflete vechi, păcătoși, înrobiți lumii și patimilor, nu înțeleg alt fel de suferință decât cea aducătoare de oarecare câștig: înduri câte ceva pentru avere, sănătate, glorie. Iar Crucea lui Hristos înseamnă suferință purtată pentru sănătatea și averea sufletului, întru slava lui Hristos, Împăratul unei Împărății noi și singura dragoste a celor ce-L mărturisesc pe El.

Sfântul Nicolae Velimirovici

Sf. Ioan Gură de Aur: Să nu ne chinuim în zadar cu grijile lumesti!

(...) Dar, cu toate că cele spuse de Domnul sînt atît de multe și atît de puternice, totuși noi ne îngrijim de cele de pe pămînt, iar de cele din ceruri deloc. Am răsturnat rînduiala. Luptăm pe două căi împotriva poruncilor lui Hristos. Și iată cum! Hristos ne spune: „Nu căutați deloc cele de aici!”, dar noi pe acestea le căutăm neîncetat. Hristos ne spune: „Căutați pe cele cerești!”, dar noi nu le căutăm nici o clipă, ci pe cît de mare ne e grija pentru cele lumesti, tot pe atît de mare ne e nepăsarea pentru cele duhovnicești, dar, mai bine spus, chiar cu mult mai mare. Lucrul acesta, însă, nu poate merge la nesfîrșit și nici nu poate rămîne pentru totdeauna așa. (...) De vrei să fii bun, nimeni nu te împiedică! Dar, mai bine spus, este cine să te împiedice: diavolul! Nu poate, însă, dacă ai ales calea faptelor bune și atragi prin ele ajutorul lui Dumnezeu. Dar dacă nu vrei, ci sari, cum va fi Dumnezeu alături de tine? Dumnezeu vrea să te mîntuie, nu cu sila, nici cu forța, ci cu buna ta voie. Dacă ai avea un slujitor care te-ar urî, și-ar întoarce spatele și neconținut ar sări și ar fugi, n-ai dori să-l mai ții, oricîtă nevoie ai avea de serviciile lui. Cu mult mai mult Dumnezeu – Care face totul, nu pentru propria Lui trebuință, ci pentru mîntuirea ta – nu va vrea să te țină cu sila lângă El; și dimpotrivă, dacă vrei să te apropii de Dumnezeu, Dumnezeu nu te părăsește, orice-ar face diavolul. Deci noi sîntem pricina pieirii noastre; că nici nu

ne apropiem de Dumnezeu, nici nu ne întîlnim cu Dumnezeu, nici nu-L rugăm cum trebuie; ci, chiar cînd ne apropiem de Dumnezeu, n-o facem ca niște oameni care avem nevoie de ajutorul Lui, nici cu credința trebuitoare, nici ca niște oameni care îi cerem, ci facem totul căscînd și dormind. și totuși Dumnezeu vrea să fie rugat de noi; ba încă îți mai și mulțumește cînd îl rogi. El e singurul datornic care-ți mulțumește cînd îi ceri și-ți dă ceea ce nu l-ai împrumutat. Dacă te vede cerînd cu stăruință, îți dă și ce n-a luat de la tine; dar dacă te vede trîndav, amîna și El, nu pentru că nu vrea să dea, ci pentru că-I place să fie rugat de noi. Că a spus Domnul: „Nu este bine să iei piinea fiilor și s-o arunci cainilor”; totuși Domnul i-a dat, pentru că a cerut cu tărie. Iar iudeilor le-a arătat că acelora trîndavi nu le dă nici pe cele ale lor; că iudeii n-au primit nimic, ci au pierdut și pe cele ale lor. Iudeii, pentru că n-au cerut, nici pe ale lor nu le-au primit; femeia cananeancă, însă, pentru că a cerut cu tărie, a putut să capete cele străine. și cîinele a primit cele cunvenite fiilor. Atat de bun lucru este stăruința! Cine ai fi, dacă stăruie, vei trece înaintea fiului trîndav! Pe cele pe care nu le poate săvîrși prietenia, pe acelea le duce la bun sfîrșit stăruința. Să nu spui: „Dumnezeu mi-i dușman, nu mă

ascultă!” îți răspunde îndată dacă-L rogi des! Dacă nu pentru prietenie, pentru stăruință! Nici dușmănia, nici timpul nepotrivit și nici alteeva nu-ți sînt piedică! Să nu spui: „Sînt nevrednic! Nu mă rogi!” și cananeancă era nevrednică! Să nu spui: „Am multe păcate! Nu pot să-L rog că e mîniat pe mine!” Dumnezeu nu se uită la nevrednicia ta, ci la sufletul tău. Dacă văduva a înduplecat pe judecătorul care de Dumnezeu nu se teme și de oameni nu se rușina, cu mult mai mult rugăciunea ta continuă va îndupleca pe bunul Dumnezeu. Arată-I că vrei să I te rogi și să te reîntorci la El; vei primi totul și vei stinge îndată și mînia și osînda.

- Dar iată mă rogi și n-am nici un cîștig!
- Da, pentru că nu te rogi cum se rugau aceia, așa cum se ruga cananeanca, de pildă, ca prietenul care s-a dus la prietenul său la miezul nopții, ca văduva care supăra necurmat pe judecător, ca fiul care a risipit toată averea tatălui său. Dacă te-ai ruga ca ei, ai căpăta îndată.
- Chiar dacă a fost insultat?
- Este Tată!
- Chiar dacă S-a mîniat?
- Își iubește copilul! Un singur lucru caută Dumnezeu: nu să te pedepsească pentru insulte, ci să te vadă că te pocăiești, că te rogi!
Dar-ar Dumnezeu să ne aprindem și noi tot atît de mult de dragoste de Dumnezeu cît de mult e aprinsă inima lui Dumnezeu de dragoste de noi! Focul dragostei lui Dumnezeu caută numai prilejul; dacă-i dai prilej să scînteieze puțin, aprinzi întreaga flacără a binefăcătoarei Sale dragoste. Dumnezeu nu se supără că este insultat, ci se supără că tu ești cel care-L insultă și că te porți ca un om beat...